

Nr 69.

Godkänd av första kammaren den 14 mars 1931.
Godkänd av andra kammaren den 14 mars 1931.

*Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av vissa
av Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen gjorda
framställningar om anslag till luftfartsväsendet m. m.*
(Statsutskottets utlåtande nr 29.)

Till Konungen.

1:o) Uti den till riksdagen den 3 januari 1931 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1931/1932 har Eders Kungl. Maj:t i avseende å sjätte huvudtiteln, innefattande anslagen till kommunikationsdepartementet, föreslagit riksdagen (punkt 33 av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag) att dels till understöd av regelbunden luftfart för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 600,000 kronor; dels ock bemyndiga Eders Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med det i statsrådsprotokollet återgivna förslaget till avtal mellan svenska staten och bolag, som erhåller understöd för idkande av regelbunden luftfart, träffa avtal om uppehållande av sådan luftfart.

Vid sin prövning av ärendet har riksdagen ej kunnat undgå att uppmärksamma den svaga ekonomiska ställning, som aktiebolaget Aerotransport för närvarande har. En rekonstruktion av bolaget är emellertid avsedd att under närmaste tiden äga rum, varvid ställts i utsikt att nytt kapital tillföres bolaget. Det ytterligare kapitalbehovet lär, enligt vad som vid riksdagens vederbörande utskotts behandling av ärendet framkommit, ej kunna skattas till lägre belopp än 500,000 kronor.

Under förutsättning att en dylik rekonstruktion av bolaget åstadkommes samt att härvid nytt kapital till nyssnämnda belopp av minst 500,000 kronor insättes i företaget, vill riksdagen medgiva, att avtal för en femårsperiod slutes med bolaget på i huvudsak de villkor, som av Eders Kungl. Maj:t föreslagits. Särskilt avseende har riksdagen härvid fäst vid den i avtalsförslaget intagna bestämmelsen om rätt för Eders Kungl. Maj:t att, därest ej verksamheten tillfredsställande handhaves, uppsäga avtalet. Riksdagen vill fram-

hålla angelägenheten av en i möjligaste mån effektiv kontroll över bolagets ekonomiska förvaltning med aktgivande i all synnerhet på att bolagets personalorganisation lämpligt begränsas och anpassas efter föreliggande arbetsuppgifter samt att tillbörlig varsamhet i övrigt iakttages i fråga om bolagets utgifter av olika slag.

I anslutning härtill har riksdagen likaledes ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om anslags anvisande. För nästkommande budgetår skulle härvid stå till förfogande ett subventionsbelopp av 650,000 kronor, nämligen dels ett riksstatsanslag å 600,000 kronor, dels ock vissa å tidigare beviljade anslagsmedel beräknade besparingar till belopp av 50,000 kronor.

På sätt i det följande under punkt 10:o) närmare omförmäles, skulle här till komma ytterligare statliga uppoffringar för avskrivning av viss Aktiebolaget Flygmateriels skuld till luftfartslånefonden.

Skulle ej aktiebolaget Aerotransport lyckas åstadkomma en kontant kapitalinsats till ovannämnda belopp, bör, på sätt i statsverkspropositionen förutsättes, Eders Kungl. Maj:t vara oförhindrad föranstalta om lufttrafikens organisation på annat lämpligt sätt.

Vid bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag skulle den svenska flygtrafiken åtminstone under den närmaste tiden bliva i huvudsak inriktad på de båda utlandsförbindelserna Malmö—Amsterdam samt Stockholm—Helsingfors. I anledning härav föränledes riksdagen — i anslutning till 1930 års riksdags ovan återgivna uttalanden — ytterligare erinra om önskvärdheten av att såväl myndigheterna som vederbörande flygföretag hava sin uppmärksamhet riktad på möjligheten av att utveckla jämväl en flygtrafik över inhemska luftlinjer.

Under återopande av vad riksdagen sålunda anført, får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag *dels till understöd av regelbunden luftfart* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra reservationsanslag av 600,000 kronor; *dels ock* bemyndigat Eders Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med det i statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden den 3 januari 1931 återgivna förslaget till avtal mellan svenska staten och bolag, som erhåller understöd för idkande av regelbunden luftfart, träffa avtal om uppehållande av sådan luftfart.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 34) föreslagit riksdagen att till radiotjänst för luftfarten för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra anslag av 40,000 kronor.

Riksdagen har ej velat motsätta sig Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag. Riksdagen förutsätter emellertid att jämväl Göteborg i erforderlig utsträckning kan beredas liknande radiotjänst.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *radiotjänst för luftfarten* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 40,000 kronor.

3:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 35) föreslagit riksdagen att till instrumentutrustning och försök med instrumentflygning för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

Ifrågavarande anslag avser att förbättra metoderna för flygplanens navigering samt därmed också att öka trafiksäkerheten. Med tanke särskilt på de klimatiska svårigheter, varmed flygningen å de svenska luftlederna är förknippad, i all synnerhet under vinterhalvåret, har riksdagen ej velat motsätta sig beviljande av detta anslag.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *instrumentutrustning och försök med instrumentflygning* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

4:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 36) har riksdagen *dels till belyningsanordningar å Bulltofta flygplats* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra reservationsanslag av 5,000 kronor; *dels ock* medgivit, att besparingar, som kunna uppstå å anslaget, må användas till expeditiionsplattform å omförmälda flygplats.

5:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 38) föreslagit riksdagen att till bidrag till uppförande av en hangar vid Stockholms stads flyghamn vid Lindarängen för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra reservationsanslag av 94,000 kronor.

Med beaktande av vad departementschefen i ärendet anfört, har riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag. I detta sammanhang har riksdagen emellertid ej kunnat undgå att uppmärksamma, att i det ingångna avtalet mellan staten och Stockholms stad staten ej förbehållits någon rätt till gottgörelse, för fall att hangaren mot ersättning upplåtes för annat ändamål.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen till *bidrag till uppförande av en hangar vid Stockholms stads flyghamn vid Lindarängen* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra reservationsanslag av 94,000 kronor.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har (punkt 39) föreslagit riksdagen att till väderlekstjänst för luftfarten för budgetåret 1931/1932 anvisa ett extra anslag av 36,000 kronor.

I det av Eders Kungl. Maj:t äskade beloppet av 36,000 kronor ingår en summa av 3,424 kronor för väderlekstjänst vid Kalmar flyghamn, varav 2,584 kronor belöpa å dagflygningen och 840 kronor å nattpostflygningarna. Enligt vad som inhämtats, synes emellertid numera mindre sannolikt, att någon dagflygning vid Kalmar flyghamn under närmaste tiden skall äga rum, vadan man alltså ej skulle behöva räkna med behovet av väderlekstjänst för detta ändamål. Riksdagen har på grund härav ansett anslagsbeloppet kunna ned sättas från av Eders Kungl. Maj:t äskade 36,000 kronor med 2,500 kronor till 33,500 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *väderlekstjänst för luftfarten* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 33,500 kronor.

7:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *telegramkostnader för väderlekstjänst för luftfarten* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra förslagsanslag av 7,000 kronor.

8:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *biträde vid handläggning av ärenden rörande luftfart* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 11,600 kronor.

9:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *extra besiktningar av luftfartyg* för budgetåret 1931/1932 anvisat ett extra anslag av 1,000 kronor.

10:o) I samband med de under sjätte huvudtiteln äskade anslagen till luftfartsväsendet har Eders Kungl. Maj:t (punkt 34 av det vid statsverkspropositionen under rubrik »Utgifter för kapitalökning: bil. 2» fogade utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden) föreslagit riksdagen medgiva, att av aktiebolaget Flygmateriels skuld till luftfartslånefonden må enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande avskrivas ett belopp av högst 300,000 kronor.

Statens låneengagemang hos aktiebolaget Flygmateriel har, enligt vad som framkommit, föranlett en förlust för luftfartslånefonden av i runt tal 300,000 kronor. Att en förlust till så betydande belopp skall behöva åsamkas staten, finner riksdagen anmärkningsvärt. Uppenbarligen har den kontroll, som hittills i detta avseende utövats från statens sida, ej varit tillfredsställande. Då emellertid en avskrivning av det konstaterade förlustbeloppet synes oundviklig, har riksdagen ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förvarande förslag.

Av departementschefen har förutsatts, att vissa av de motorer, för vilka avskrivning nu måste ske, skulle överlämnas till flygvapnet för att ingå i dess materielreserv. Enligt riksdagens mening bör dylik överlåtelse allenast äga rum i den mån ifrågavarande motorer kunna efter vederbörlig prövning godkännas som tjänlig flygmateriel för flygvapnet.

Under åberopande härav får riksdagen anmäla, att riksdagen medgivit, att av aktiebolaget Flygmateriels skuld till luftfartslånefonden må enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmande avskrivas ett belopp av högst 300,000 kronor.

Stockholm den 14 mars 1931.

Med undersätlig vördnad.